

Den 12te danske Landmandsforsamling i Nykjøbing paa Falster fra d. 23. til d. 27. Juli 1872.

II.

De forskellige Udstillinger omfattede A. Dyr, B. Maskiner og Redskaber og C. Producter.

A. Dyrene, af hvilke der var anmeldt 647 fra 233 Udstillere, faldt i to Hovedafdelinger: I. Tillægsdyr og II. Født Slagtekvæg.

I. Tillægsdyrene vare delte i følgende Underafdelinger: a) Hornkvæg, b) Heste, c) Faar, d) Svin og e) Fjerkræ.

a) Hornkvæget var delt i tre Grupper: 1) Malkekvæg, omfattende tre Classer: Anglerkvæg, jydsk Malkekvæg, og Malkekvæg af andre inden- og udenlandske Racer. Hver af disse Classer var atter delt i sex Hold: Tyre over 2½ Aar, men endnu i en kraftig Alder, Tyre under 2½ Aar, Køer under 12 Aar, Kvier under 2½ Aar, Samlinger (1 Tyr og 5 Køer, eller 3 Køer og 2 Kvier, som have kælvet) af ren Race og eget Opdræt eller Tillæg, og endelig lignende Samlinger af ren Race; 2) Kjødkvæg, omfattende 2 Classer: jydsk Kjødkvæg, og Kjødkvæg af andre inden- og udenlandske Racer; den første af disse Classer var delt i 3 Hold: Tyre, Køer under 12 Aar og Kvier under 2½ Aar, den anden i 2: Tyre og Køer under 12 Aar; 3) Samlinger af Ungkvæg af ren Race og af eget Tillæg, bestaaende af 1 Tyr under 2½ Aar og 4 Kvier, der ikke have kælvet.

De i Virksomhedsplanen udsatte Præmier vare følgende: for Anglerkvægets 1ste Hold: Kronprindspræmie, 100 Rd., 2den Præmie 70 Rd., 3die 40 Rd. og 4de 25 Rd.; for 2det Hold: 1ste Præmie 30 Rd., 2den 20 Rd.; for 3die Hold 6 Præmier paa henholdsvis 60, 40, 30, 20, 15 og 10 Rd.; for 4de Hold 3 Præmier paa henholdsvis 30, 20 og 10 Rd.; for 5te Hold: Kongepremie, 200 Rd., og 2den Præmie 100 Rd.; for 6te Hold 2 Præmier paa henholdsvis 150 og 75 Rd., i Alt 1045 Rd. — For jydsk Malkekvægs 1ste Hold: Kronprindspræmie, 100 Rd., 2den Præmie 50 Rd. og 3die 25 Rd.; for 2det Hold 2 Præmier paa henholdsvis 30 og 20 Rd.; for 3die Hold 3 paa henholdsvis 60, 30 og 15 Rd.; for 4de Hold 3 paa henholdsvis 30, 20 og 10 Rd.; for 5te Hold Kongepremie, 150 Rd. og 2den Præmie 75 Rd.; for 6te Hold 2 paa henholdsvis 100 og 50 Rd., i Alt 765 Rd. — For 1ste Hold af Malkekvæg af andre Racer 3 Præmier paa henholdsvis 100, 50 og 25 Rd., for 2det Hold 2 paa henholdsvis 30 og 20 Rd., for 3die Hold 3 paa henholdsvis 60, 30 og 15 Rd., for 4de Hold 3 paa henholdsvis 30, 20 og 10 Rd., for 5te Hold 1 paa 100 og 1 paa 50 Rd., i Alt 765 Rd. Den hele Præmiesum for Malkekvæg var saaledes 2,575 Rd.

For jydsk Kjødkvæg var der for første Hold udsat Kongepremie, 100 Rd., 2den Præmie 50 og 3die 25 Rd., for 2det Hold 3 Præmier paa henholdsvis 60, 30 og 15 Rd. og for 3die Hold 1 paa 30 og 1 paa 20 Rd., i Alt 330 Rd. — For 1ste Hold af Kjødkvæg af andre Racer var der udsat 2 Præmier paa henholdsvis 100 og 50 Rd., for 2det Hold ligeledes 2 paa henholdsvis 60 og 30 Rd., i Alt 240 Rd. Den hele Præmiesum for Kjødkvæg var saaledes 570 Rd. — Endelig var der for Samlinger af Ungkvæg udsat 2 Præmier paa henholdsvis 70 og 50 Rd., i Alt 120 Rd. Hele Præmiesummen for Hornkvæget var derefter 3,265 Rd.

Ifølge Fortegnelsen over Dyrene var der af Anglerkvæg anmeldt 176 Dyr (42 ældre og 9 yngre Tyre, 103 Køer og 22 Kvier; men deraf udebleve 16, 6 ældre og 1 yngre Tyr og 9 Køer); af de fremstillede Dyr, derunder 9 Samlinger af ren Race og eget Tillæg eller Opdræt, og 7 af ren Race, vare 15 ældre og 4 yngre Tyre, 49 Køer og 7 Kvier fra Falster, 11 ældre og 1 yngre Tyr, 39 Køer og 13 Kvier fra Lolland, 6 ældre og 3 yngre Tyre, 6 Køer og 1 Kvie fra Sjælland, 2 ældre Tyre og 1 Kvie fra Fyen, 1 ældre Tyr fra Møen og fra Jylland ligeledes 1; af de udeblevne Dyr vare 3 ældre Tyre og 5 Kvier fra Falster, 1 ældre og 1 yngre Tyr fra Lolland, 1 ældre Tyr og 2 Køer fra Sjælland, 1 ældre Tyr fra Bornholm og 2 Køer fra Fyen. Af det udsatte Præmiebeløb, 1,045 Rd., der var blevet forøget med 3 Extrapræmier for ældre Tyre paa henholdsvis 20, 15 og 10 Rd., med 2 for Køer, hver paa 10 Rd., og med 2 for Samlinger af ren Race paa henholdsvis 40 og 20 Rd., udbetaltes kun 830 Rd. For Præmieverdige erkjendtes desuden 6 ældre og 1 yngre Tyr samt 1 Kvie.

Af jydsk Malkekvæg var der anmeldt 49 Dyr (20 ældre og 5 yngre Tyre, 20 Køer og 4 Kvier), men deraf udebleve 14 (7 ældre og 2 yngre Tyre, 4 Køer og 1 Kvie). Af de fremstillede Dyr, derunder 2 Samlinger af ren Race og af eget Tillæg eller Opdræt, og 1 Samling af ren Race, vare 11 ældre og 2 yngre Tyre, 9 Køer og 2 Kvier fra Jylland,

1 ældre Tyr og 5 Køer fra Lolland, 1 yngre Tyr, 1 Ko og 1 Kvie fra Sjælland, og 1 ældre Tyr og 1 Ko fra Bornholm. Af de udeblevne Dyr vare 7 ældre og 2 yngre Tyre, og 4 Køer og 1 Kvie fra Jylland. Af det udsatte Præmiebeløb, 765 Rd., der var blevet forøget med 3 Extrapræmier for ældre Tyre paa henholdsvis 20, 15 og 10 Rd., udbetaltes kun 590 Rd. 1ste Præmie for yngre Tyre, 1ste Præmie for Køer, 2den og 3die for Kvier og 1ste for Samlinger af ren Race tilkjendtes ikke nogen.

Af Malkekvæg af andre Racer var der anmeldt 59 Dyr (20 ældre og 7 yngre Tyre, 26 Køer og 6 Kvier); men deraf udeblev 12 (4 ældre og 1 yngre Tyr samt 7 Køer). Af de fremstillede Dyr, derunder 1 Samling af ren Race, vare 5 ældre og 2 yngre Tyre, 12 Køer og 2 Kvier fra Falster, 4 ældre og 2 yngre Tyre, 5 Køer og 1 Kvie fra Sjælland, 2 ældre og 2 yngre Tyre fra Fyen, 2 ældre Tyre og 2 Køer fra Jylland, 1 ældre Tyr fra Bornholm, en ældre Tyr fra Lolland, 1 ældre Tyr og 3 Kvier fra Samsø. Af de udeblevne Dyr vare 2 ældre Tyre samt 3 Kvier fra Fyen, 1 ældre og 1 yngre Tyr fra Sjælland, 2 Køer fra Jylland, 2 fra Falster samt 1 ældre Tyr fra Bornholm. Af det udsatte Præmiebeløb, 765 Rd., der var blevet forøget med 3 Extrapræmier for ældre Tyre paa henholdsvis 20, 15 og 10 Rd., udbetaltes kun 510 Rd.; 1ste Præmie for Kvier blev ikke tilkjendt noget Dyr.

Af jydsk Kjødkvæg var der anmeldt 24 Dyr (13 ældre Tyre og 11 Køer, deraf 12 Tyre og 5 Køer fra Jylland, 5 Køer fra Falster, 1 Tyr fra Lolland og 1 Ko fra Sjælland; men deraf udebleve 6 Dyr (1 Tyr og 2 Køer fra Jylland og 3 Køer fra Falster). Ingen Kvier vare anmeldte eller mødte. Af det udsatte Præmiebeløb, 330 Rd., der var blevet forøget med 2 Extrapræmier for Tyre paa henholdsvis 20 og 15 Rd. foruden et af John Swan & Son i Edinburgh skjenket Sølvbæger, der uddeltes som 2den Præmie, udbetaltes 315 Rd. En af Etatsraad Tesdorpf udstillet Ko, der paa Grund af Alder ikke kunde konkurrere til Præmie, tilkjendtes hædrende Omtale.

Af Kjødkvæg af andre Racer var der anmeldt 15 Dyr (9 Tyre, 3 Køer og 3 Kvier) deraf 6 Tyre, 1 Ko og 2 Kvier fra Jylland, 1 Tyr fra Falster, 2 Køer og 1 Kvie fra Sjælland og 2 Tyre (ægte Korthorns) fra Sverig; men deraf udeblev 2 Tyre fra Jylland og 1 fra Sverig. Af det udsatte Præmiebeløb, 570 Rd., udbetaltes kun 110 Rd., idet 2den Præmie for Køer ikke blev tilkjendt nogen, og der istedetfor 1ste Præmie for Tyre, 100 Rd., traadte det af John Swan & Son i Edinburgh skjenkede Sølvbæger. En Kvie tilkjendtes hædrende Omtale. Om den af Ritmester Stael v. Holstein til Heagaard i Halland udstillede ægte Korthornstyr, der først kom, efterat de øvrige Dyr vare bedømte, udtalte Dommercomiteen, at den fortjente al Anerkjendelse, da det var et ualmindeligt smukt Exemplar, der mindst burde fremhæves som »præmieverdige«.

Af Samlinger af Ungkvæg fandtes der 7 (3 fra Falster, 2 fra Lolland, 1 fra Sjælland og 1 fra Jylland). Begge de udsatte Præmier, i Alt 120 Rd., udbetaltes, og desuden erkjendtes en Samling for præmieverdige.

Der var saaledes af Hornkvæg i Alt anmeldt 353 Dyr; da deraf udeblev 51, var der saaledes i det Hele udstillet 302 Dyr, nemlig af Anglerkvæg 160, af jydsk Malkekvæg 35, af Malkekvæg af andre Racer 47, af jydsk Kjødkvæg 18, af andet Kjødkvæg 12, og desuden i Samlinger af Ungkvæg 30 Dyr. Udenfor Kjøbenhavn har der ikke ved nogen tidligere Landmandsforsamling været udstillet et større Antal Hornkvæg. Af det udsatte Præmiebeløb, 3,265 Rd., udbetaltes der kun 2,475 Rd., fornemmelig fordi der tilkjendtes samme Eier flere Præmier for Dyr i samme Hold, og han deraf kunde erholde den største, og fordi Etatsraad Tesdorpf gav Afkald paa flere af de ham tilkjendte Præmier. Han havde alene i denne Afdeling udstillet 38 Dyr, altsaa en Ottendedel af det hele Antal, og der tilkjendtes ham, foruden det største af de forannævnte Sølvbægere (1ste Præmie), et Præmiebeløb af omtrent 650 Rd., hvoraf han kun modtog 340 Rd., af hvilket Beløb Kongepremien udgjorde 200, hvilken tilkjendtes en af hans Samlinger. Af disse tilkjendtes der 4 Præmier, foruden at 12 af de af ham udstillede Dyr særlig erholdt Præmie eller hæderlig Omtale.

Efter alle Kyndiges Mening har der ikke ved noget tidligere Dyrskue heri Landet været udstillet en saa fortrinlig Samling af Hornkvæg som her, navnlig gjelder dette Anglerkvæget, der i det Hele taget var ganske fortrinligt og vistnok det bedste paa hele Udstillingen. Kun Etatsraad Tesdorpf havde angivet Køernes Mælkeudbytte for de sidste 4 Aar, hvoraf sees, at det hvert Aar stadig tiltager. I 1871 havde 1 Ko givet mellem 5 og 6000 Pd. Mælk, 6 mellem 6 og 7000 Pd., 1 mellem 7 og

8000 Pd., 8 mellem 8 og 9000 Pd. og 2 mellem 9 og 10,000 Pd. Det mindste aarlige Udbytte af nogen Ko havde været 5,183 Pd., det højeste 9,380. Een Ko havde i den bedste Tid malket 29 Potter Mælk daglig. Den var i sin Tid købt af en Husmand, som ikke kunde beholde den, fordi han frygtede for, at den skulde faae Mælkefeber. Dommercomiteen fremhævede den særlig for dens overordentlig udviklede Mælkeorganer og udtalte, at den ifølge Bedømmelsen vilde staae blandt de allerførste paa Udstillingen. Den konkurrerede ikke til Præmie, men tilkjendtes særdeles hædrende Omtale. 2 Kvier, der vare fødte 1870, havde ved sidste Provemalkning givet henholdsvis 23 og 20 Pd. Mælk. Det jydsk Malkekvæg var ikke repræsenteret i noget stort Antal, og det samme gjelder Kjødkvæget, men hvad der var fremstillet, var fortrinligt. I det interessante Foredrag, som Inspecteur Buus til Rosvang holdt over Udstillingen af Hornkvæget — ligesom der nemlig ved de seneste Landmandsforsamlinger er blevet holdt Foredrag over Maskinafdelingen, blev der her for første Gang holdt saadanne over Udstillingen af Hornkvæget og af Hestene, en Foranstaltning, som ikke noksom kan paaskjønnes — fremhævede han dette, og, om han end gav Anglerkvæget Prisen for det jydsk Malkekvæg, lod han dog dette vederfares al mulig Retfærdighed. Han viste, hvorledes det næsten saae ud som om dette efterhaanden vilde blive fortrængt fra Øerne, ja selv fra det sydlige og østlige Jylland; men han raadede dog Jyderne til at være forsigtige, naar de ikke vare sikke paa deres Græsgange og troede derfor ikke, at det vilde være tilraadeligt at holde Anglerkvæg i det nordlige og vestlige Jylland. Af Kjødkvæget fremhævede han især de udstillede Korthornstyrer, som han syntes at foretrække for de udstillede jydsk Tyre, skjøndt han erkjendte, at disse ogsaa vare fortrinlige. Det vilde have været af stor Interesse, om Tiden havde tilladt en Discussion ovenpaa dette Foredrag, da det tydelig mærkedes, at Jyderne ikke saa ganske delte flere af de i Foredraget fremsatte Anskuelser.

b) Hestene vare delte i 3 Grupper: Heste til sværere Trækbrug, Heste af Landrace til Ride- og lettere Trækbrug, og forædlede Heste til Ride- eller Trækbrug. Hver af disse Grupper omfattede tre Hold: Hingste over 5 Aar, men endnu i en kraftig Alder, tre- og fireaarige Hingste, og Hopper, som medbragte eller havde haft Føl og endnu egnede sig til Tillægsdyr.

De udsatte Præmier vare følgende: For første Gruppens 1ste Hold: 4 paa henholdsvis 350, 150, 90 og 55 Rd., for 2det Hold 1 paa 100 og 1 paa 50 Rd., og for 3die Hold 3 paa henholdsvis 100, 75 og 50 Rd., i Alt 970 Rd.; for anden Gruppens 1ste Hold 3 paa henholdsvis 350, 150 og 75 Rd.; i 2det og 3die Hold som for første Gruppe, i Alt 900 Rd.; for tredje Gruppens 1ste Hold 1 paa 300 og 1 paa 150 Rd., for 2det og 3die Hold, i hver 2 paa henholdsvis 100 og 50 Rd., i Alt 750 Rd. Det hele Præmiebeløb for Heste var saaledes 2,620 Rd.

Af svære Heste var der ifølge Fortegnelsen anmeldt 56 (27 ældre og 14 yngre Hingste og 15 Hopper, hvoraf fra Jylland 19 ældre og 9 yngre Hingste og 4 Hopper, fra Fyen 5 ældre og 3 yngre Hingster og 2 Hopper, fra Falster 1 ældre Hingst og 6 Hopper, fra Sjælland 2 ældre og 2 yngre Hingste, fra Lolland 1 Hoppe, fra Langeland 1 og fra Samsø 1 Hoppe). Der udeblev imidlertid 23 Dyr, (10 ældre og 3 yngre Hingste og 1 Hoppe fra Jylland, 3 ældre og 2 yngre Hingste og 1 Hoppe fra Fyen, 1 yngre Hingst fra Sjælland, 1 Hoppe fra Lolland og 1 Hoppe fra Falster.) Samtlige udsatte Præmier, 970 Rd., bleve tilkjendte, foruden 3 Extrapræmier for ældre Hingste paa henholdsvis 50, 40 og 30 Rd.

Af lette Heste var der anmeldt 37 (25 ældre Hingste og 6 yngre Hingste samt 6 Hopper; deraf 8 ældre og 2 yngre Hingste samt 1 Hoppe fra Sjælland, 8 ældre og 2 yngre Hingste fra Jylland, 6 ældre Hingste og 1 Hoppe fra Fyen, 1 ældre og 1 yngre Hingst samt 2 Hopper fra Falster og samme Antal fra Lolland, 1 ældre Hingst fra Bornholm). Deraf udebleve imidlertid 12 (4 ældre Hingste fra Sjælland, 2 ældre og 1 yngre Hingst fra Jylland, 2 ældre Hingste fra Fyen, 2 Hopper fra Lolland og 1 yngre Hingst fra Falster. Af de udsatte Præmier, 900 Rd., der for de ældre Hingstes Vedkommende vare blevne forøgede med 3 Extrapræmier paa henholdsvis 50, 40 og 30 Rd., uddeltes ingen til yngre Hingste, og 1ste Præmie ikke til Hopper. 5 af de ældre Hingste og 2 Hopper erkjendtes desforuden præmieverdige. Det udbetalte Præmiebeløb var 770 Rd.

Af forædlede Heste var der anmeldt 15 (6 ældre, 6 yngre Hingste og 3 Hopper; deraf 3 ældre og 1 yngre Hingst samt 2 Hopper fra Lolland, 1 ældre og 2 yngre Hingste samt 1 Hoppe